

Jongerenraad Westland

Adviesstuk: Safe Streets

Het Westland zichtbaar tegen straatintimidatie

Adviescommissie

adviescoördinator

Merve Kurul

27-11-2021

Geachte college en raadspartijen,

Het Westland is een prachtige stad, waar veel mensen graag wonen en werken en waar bezoekers met veel plezier vertoeven. Met bewoners en ondernemers werkt de gemeente samen aan de openbare orde en veiligheid.

De Jongerenraad Westland vindt het minstens zo belangrijk dat iedereen zich ook prettig op straat kan bewegen.¹

Daarom vragen we ook aandacht voor het tegengaan van straatintimidatie in het Westland. Lokale cijfers (en landelijke cijfers) over de hoeveelheid gevallen van straatintimidatie zijn (nog) niet bekend. Enkele steden hebben dit echter zelf bijgehouden. Uit het onderzoek van gemeente Rotterdam (EUR) blijkt dat vrijwel alle vrouwen die meegedaan hebben aan het onderzoek (94%), één van de volgende vormen van gedrag hebben meegemaakt: complimenten, fluiten, sissen, nastaren, naroeppen, beledigen, om seks vragen, achternalopen, in het nauw drijven. Wanneer de vormen 'nastaren' en 'complimenten geven' uit dit percentage werden weggelaten dan is dit nog steeds 84% van de vrouwen. Uit deze hoge percentages blijkt dus dat seksuele straatintimidatie inderdaad veelvuldig voorkomt. In dit adviesstuk hanteren wij de volgende definitie van straatintimidatie, “Seksuele uitlatingen of gedragingen op straat waarmee zij u irriteren, tot last zijn, kwetsen, beledigen, bedreigen of beperken in uw gevoel van vrijheid”. In de gemeente Rotterdam had volgens deze definitie 44% van de vrouwen afgelopen jaar te maken met straatintimidatie. Dit is vergelijkbaar met het aandeel van de inwoners van Utrecht (46%), Amsterdam (41%) en Den Haag (45%) dat in de afgelopen twaalf maanden geconfronteerd is met een of meerdere vormen van straatintimidatie.²³⁴⁵

In dit adviesstuk wordt het college van B&W verzocht een integraal plan van aanpak tegen straatintimidatie op te stellen. Voor u ligt het plan van aanpak beschreven, geschreven door de Jongerenraad, waarin de mogelijke maatregelen die het college hoort te nemen om deze problematiek aan te pakken, worden beschreven.

¹<https://www.gemeentewestland.nl/actueel/verordeningen/overzicht/onderwerp/openbare%20orde%20en%20veiligheid.html>

²<https://denhaag.raadsinformatie.nl/document/9927637/2/RIS308243%20Onderzoek%20straatintimidatie>

³<https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/straatintimidatie/Plan-van-aanpak-straatintimidatie.pdf>

⁴<https://nieuwsredactie.fhj.nl/index.php/2021/04/09/straatintimidatie-ook-in-nederland-een-probleem/>

⁵https://openresearch.amsterdam/image/2020/4/1/amsterdam_zichtbaar_tegen_straatintimidatie.pdf

Thema's

Met dit adviesstuk en plan van aanpak pakken we de overlast aan van (seksuele) straatintimidatie (tegen vrouwen) en verhogen we de bewustwording bij zowel slachtoffers, plegers als omstanders rondom dit fenomeen. We zien dat er al veel kennis aanwezig is rondom het thema straatintimidatie bij verschillende professionals en organisaties. Daarom is dit adviesstuk opgesteld in samenwerking met Safe Streets UN Woman, Orange The World en verschillende gemeenten.

Om ervoor te zorgen dat bovenstaande doelstelling bereikt wordt, is er een samenstelling aan maatregelen en activiteiten nodig. Hiervoor maken we een onderverdeling in vier thema's:

- 1) Problematiek beter in beeld: verdiepend onderzoek
  - 1.2) Aanpak verdiepend onderzoek
  - Bijlage
- 2) Preventie en campagne
- 3) Handelingsperspectief voor slachtoffers en omstanders
- 4) Conclusie

1) Problematiek beter in beeld: verdiepend onderzoek

Zoals hierboven reeds is benoemd zijn er (nog) geen lokale cijfers over straatintimidatie in het Westland. Wel zijn er zorgelijke cijfers bekend bij dichtstbijzijnde gemeenten. Het ligt voor de hand dat niet alleen vrouwen geconfronteerd worden met vormen van straatintimidatie. Uit onderzoek van de gemeente Amsterdam blijkt bijvoorbeeld dat het percentage van LHBTI-ers dat vaak of soms respectloos behandeld wordt door onbekenden op straat het hoogst is ten opzichte van de andere twee categorieën, te weten vrouwen en mannen.

De Jongerenraad is dan ook voorstander van het uitvoeren van een verdiepend onderzoek inzake straatintimidatie, waarbij ook gekeken zal worden naar de plegers en andere doelgroepen dan vrouwen, dat in 2021-2022 zal worden uitgevoerd.

De jongerenraad vindt dat de gemeente Westland moet strijden tegen straatintimidatie, maar vindt dat er eerst onderzoek gedaan moet worden om de grootte van het probleem duidelijk op kaart te brengen.

1.2) Aanpak verdiepend onderzoek

Het onderzoek zal uitgevoerd worden om meer te weten te komen over straatintimidatie in Het Westland. De resultaten helpen de gemeente bij het bepalen wat belangrijk is bij de aanpak van straatintimidatie. Door straatintimidatie aan te pakken wil de gemeente bijdragen aan veilige openbare ruimtes voor ál haar inwoners. De uitvoering van het onderzoek zal gedaan worden aan de hand van een vragenlijst, zie bijlage (zoals de gemeente Utrecht, Rotterdam en Den Haag). De vragenlijst is gebaseerd op de eerdere onderzoeken in Utrecht en Amsterdam, met enkele aanvullende vragen die in samenspraak met de gemeente Westland zijn opgesteld. De vragenlijst wordt via een online enquête onder inwoners afgenomen. Ten eerste zal er veldwerk plaatsvinden, door alle volwassen inwoners van het Westland te benaderen via een brief om deel te nemen aan het online onderzoek. Inwoners die het onderzoek liever schriftelijk invullen, kunnen dan een papieren vragenlijst aanvragen.

In de bijlage zijn de uitnodigingsbrieven en enquêtes van de gemeente Rotterdam en Den Haag terug te vinden. (Bijlage 1, Rotterdam en bijlage 2, Den Haag)

Analyse

- De meeste resultaten worden gepresenteerd in de vorm van percentages van alle inwoners van 18 jaar en ouder.
- Als er verschillen worden benoemd in het rapport, bijvoorbeeld tussen leeftijdsgroepen, dan berusten deze op significante verschillen. Dit betekent dat de verschillen dusdanig groot zijn dat ze niet aan toeval te wijten zijn.
- De resultaten voor inwoners zijn gewogen op leeftijd en geslacht en stadsdeel. Dit betekent dat de verhoudingen zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de gemeente. Groepen die in het onderzoek zijn oververtegenwoordigd krijgen een kleiner gewicht, terwijl groepen die zijn ondervertegenwoordigd een groter gewicht krijgen. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gemeente Westland.
- Indien de percentages niet optellen tot 100 procent is dit het gevolg van afrondingsverschillen. In de resultaten zijn bij de berekening van de percentages de antwoorden ‘weet ik niet’ en ‘niet van toepassing’ niet buiten beschouwing gelaten, omdat deze categorieën betekenisvol kunnen zijn.

2) Preventie en campagne

Wat te bereiken:

- Gedragsverandering teweeg brengen onder de (mogelijke) plegers;
- Een integrale training voor straatwerkers (zoals jongerenwerk en TOS), docenten en handhavers;
- Bewustwording van het feit dat seksuele straatintimidatie niet normaal en niet acceptabel is;
- Inzicht geven in de omvang en de gevolgen van het fenomeen door middel van cijfers, verhalen en de boete;
- Leerlingen bekend maken met het meldpunt en het handelingsperspectief dat ze hebben;
- Oproepen tot actie!

Opvoeding en onderwijs spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van straatintimidatie nu het met name gaat om omgangsvormen, om respect voor elkaar en in hoe je je ten opzichte van de ander in de openbare ruimte gedraagt. Scholen worden hierin ondersteund door verschillende instanties met de benodigde expertise. Het curriculum van de scholen is echter een landelijke aangelegenheid en aanpassing hiervan vraagt om een landelijke aanpak.

De Jongerenraad ondersteunt preventieve activiteiten ter vergroting van de weerbaarheid van jongeren. Met voor in het onderwijs: het lesprogramma ‘Orange The World, ontdek je rol’. Deze lesbrieven zijn tot stand gekomen door samenwerking tussen de Soroptimistenclub Westland en Het Uitpluishuis. Voor het VMBO, Havo en Vwo zijn twee lesbrieven ontwikkeld voor klas 2; één voor de les Beeldende Vorming en één voor de les Mens en Maatschappij. Beide lessen kunnen elkaar aanvullen. In de les voor Mens en Maatschappij gaan de leerlingen een eigen actie bedenken, waarmee ze de campagne “Orange the World” meer bekendheid kunnen geven in het Westland. In deze les voor Beeldende Vorming kijken de leerlingen kritisch naar het logo en de gebruikte kleur en vertalen dit naar een beeldend ontwerp ter ondersteuning van deze campagne. In de les voor Mens en Maatschappij gaan de leerlingen een eigen actie bedenken, waarmee ze de campagne “Orange the World” meer bekendheid kunnen geven in het Westland.

Voor de aanpak in de gewone wijk zal er een brede campagne geïnitieerd worden waarbij een statement wordt gemaakt dat het Westland straatintimidatie niet tolereert en dat deze problematiek bespreekbaar moet worden gemaakt. Het idee is dat deze campagne uit verschillende elementen (publiekscampagne, debatten, (foto)tentoonstelling, inzet rolmodellen etc.) zal bestaan. (Met als voorbeeld de campagne van Antwerpen) ⁶

---

⁶ antwerpen.be/nl/overzicht/stop-seksuele-intimidatie/seksuele-in-timidatie

3) Handelingsperspectief voor slachtoffers en omstanders

Wat te bereiken:

- Vrouwen ondersteunen die slachtoffer zijn van straatintimidatie;
- Stijging van aangiftebereidheid en hulp bij aangifte;
- Bieden van psychische hulp en ondersteuning bij weerbaarheid;
- Oprichten van een meldpunt voor slachtoffers en omstanders om hen te voorzien van informatie;

Het is van belang dat een handelingsperspectief wordt geboden aan slachtoffers en omstanders en dat hier tijd aan wordt besteed. Dit kan bereikt worden door op de website van de gemeente het gepubliceerde kader 'openbare ruimte en veiligheid' aan te vullen met tips over hoe om te handelen bij straatintimidatie, zowel voor 'slachtoffers' als 'getuigen/omstanders'. Hierbij wordt dan ook vermeld bij welke instanties gemeld kan worden en waar indien nodig nazorg kan worden aangeboden.

Uit informatie van politie en uit gesprekken met vertegenwoordigers van maatschappelijke initiatieven, zoals Stichting Stop Straatintimidatie en Hollaback!, blijkt dat er geen tot weinig melding en/of aangifte wordt gedaan van (seksuele) straatintimidatie. Het is van belang de mogelijkheid en het nut van het melden en aangifte doen van straatintimidatie onder de aandacht te (blijven) brengen. Melden is niet alleen relevant voor eventuele strafrechtelijke vervolging, maar ook voor een gerichtere inzet van handhaving. Om deze bereidheid te vergroten wordt bekeken of de terugkoppeling van de opvolging van een melding verbeterd kan worden.

4) Conclusie

Het Westland is een prachtige stad, waar veel mensen graag wonen en werken en waar bezoekers met veel plezier vertoeven. Met bewoners en ondernemers werkt de gemeente samen aan de openbare orde en veiligheid.

De Jongerenraad Westland vindt het minstens zo belangrijk dat iedereen zich ook prettig op straat kan bewegen. Daarom vragen we ook aandacht voor het tegengaan van straatintimidatie in het Westland. Dit adviesstuk heeft ten doel het college van B&W zichtbaar te laten maken dat het Westland (seksuele) straatintimidatie niet tolereert opdat straatintimidatie vermindert. De Jongerenraad Westland vraagt het college van BW om verdiepend onderzoek uit te voeren naar straatintimidatie in het Westland, dat er wordt geïnvesteerd in preventie en campagne tegen straatintimidatie en dat er een (breder) handelsperspectief voor slachtoffers en omstanders van straatintimidatie wordt gerealiseerd. De jongerenraad pleit ervoor dat het Westland, aan de hand van het onderzoek en de conclusies, een Safe Streets gemeente wordt. In een Safe Streets Gemeente worden problemen rond veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte aangepakt, in samenwerking met relevante organisaties en vrouwen en meisjes zelf, onder andere door middel van onderzoek, bewustwording onder vrouwen én mannen en maatregelen in de openbare ruimte.